

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา	สำนักศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

0045003 ภูมิปัญญาเพื่อคุณภาพชีวิต

Wisdom for Quality of Life

2. จำนวนหน่วยกิต

2 หน่วยกิต (2-0-4)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

ปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิถีสังคม(วิชาเลือก)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ ณันแก้ว (ผู้ประสานงานรายวิชา)

4.2 อาจารย์ผู้สอน

1.บุษรา ยงคำชา	13.บังอร กองอิ้ม
2.จุฑาพร แสงประจักษ์	14.ภาสกร บุญชาลี
3.กมลหทัย แวงวาสิต	15.เสนีย์ เครื่อเนตร
4.อธิพร กทิศาสร์	16.สุรพล แสงสุข
5.อนุสรณ์ แสงประจักษ์	17.อภิพงษ์ พุฒคำ
7.อิสรารัตน์ สมบุญวัฒนกุล	18.ปิยะพร แสงสุข
8.สุธิรา มณีฉาย	19.ศักดิ์บำร ตุ้มปี่สุวรรณ
9.สุดารัตน์ ณันแก้ว	20.ชนิดาพร ตุ้มปี่สุวรรณ
10.สิริพิช พิชชวนชุม	21.บังอร แวนโนนจิ้ว
11.ปัทมาวดี ปาสาจะ	22.ปฏิเวทย์ ยารวงศ์
12.ประเพรตัน ลีฟลไกร	23.พรทิพย์ อติชาติ
	24.นิพนธ์ ตันไฟบูลย์กุล
	25.ยุวดี ไซเชษฐ์
	26.กนกวรรณ ศุกรนันทน์

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1/2563 ชั้นปีที่ 1-4

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ขยันหม่นเพียร อดทน มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา เคารพ กติกาขององค์กรและสังคม และมีความซื่อสัตย์สุจริต
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและترหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม วิถี ชุมชน รักษาความเป็นไทยและเข้าใจความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ตลอดจนมีจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พบในภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
5. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม สามารถวางแผน จัดการ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี
6. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลหรือหลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็นและสื่อความหมาย ข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยให้รู้สึกสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย ลักษณะและประเภทของภูมิปัญญา ภูมิปัญญาและความสัมพันธ์กับความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี อีสาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พึ่งในภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

Definition, condition and types of wisdom; wisdom and its relationships with beliefs, culture and Isan traditions; environment and natural resources in the community; application of knowledge of science and technology embedded in local wisdom in daily life

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.1.1 ผู้เรียนไม่มีการคัดลอกผลงานคนอื่นปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.1.2 ผู้เรียนไม่เข้าข้อเข้าเรียนแทนกัน 1.1.3 ผู้เรียนไม่ทำงานแทนกัน 1.1.4 ผู้เรียนไม่นำเสนอข้อมูลที่เป็นเท็จของชุมชน	- ชี้แนะและกำหนดการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ให้นิสิตคัดลอกหรือเลียนแบบผลงานของบุคคลอื่น - ชี้แนะระบบการเช็คข้อเข้าเรียนตรงเวลา - ชี้แนะการตรวจสอบผลงานของนิสิต - ชี้แนะการนำเสนอข้อมูลของชุมชนที่ถูกต้อง	สังเกตงานที่ได้รับมอบหมายจากการตรวจและให้คะแนนตามเกณฑ์ โดยหากมีการคัดลอกผลงานผู้อื่นหรือเข้าข้อเขียนแทนกันหรือทำงานแทนกันหรือนำเสนอข้อมูลที่เป็นเท็จของชุมชนจะได้คะแนน 0 ทันที
1.2 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 1.2.1 ผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ขยันหม่นเพียร และอดทน	- ชี้แจงให้นิสิตเข้าเรียนตรงเวลาและกำหนดการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ชัดเจนและตรงเวลา	สังเกตการเข้าเรียนตรงเวลาและส่งงานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนและตรงเวลา
1.3 มีจริยธรรม สำนึกราษฎรและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 1.3.1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือบุคคลอื่นและสังคม	- ให้ผู้สอนปฏิบัติกรรมการทำกิจกรรมสาธารณะในการช่วยเหลือบุคคลอื่นและสังคม โดยยกตัวอย่างประสบการณ์ของตนเองและให้นิสิตทำกิจกรรมตามที่กำหนดในชั้นเรียน	สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมสาธารณะหรือบำเพ็ญประโยชน์ โดยผู้เรียนส่งภาพถ่ายหรือคำบรรยายในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.2 มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2.2.1 ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พับในภูมิปัญญาท่องถิน	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาท้องถินที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจและแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา ท้องถินทางด้านทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละบทเรียน จากการสอบ

ในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	- ประเมินกิจกรรมที่นำเสนอ โดยพิจารณาจากแนวคิด แผนงาน ขั้นตอนกระบวนการ หรือชิ้นงานที่จะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.4 มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.4.1 ผู้เรียนสามารถอธิบาย เรียบเรียงความรู้ความเข้าใจ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต ตลอดจนมีจิตสำนึกรักและกระหนักในคุณค่า เพื่อนำมาสู่แนวทางการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	- บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถามตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจจากการสอบและการตอบคำถาม - ประเมินผลจากใบงานหรือแบบฝึกหัด
2.7 มีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.7.1 ผู้เรียนสามารถอธิบาย เรียบเรียงพร้อมยกตัวอย่างความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เพื่อได้ตระหนักถึงคุณค่าและรักษาความเป็นไทย	- บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถามตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจจากการสอบและการตอบคำถาม - ประเมินผลจากใบงานหรือแบบฝึกหัด
3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.1 ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบและคิดอย่างเป็นองค์รวม 3.1.1 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับ	มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	ประเมินผลจากการนำเสนอ โดยเน้นการค้นคว้า รวบรวม เปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูล

ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตได้อย่างเป็นระบบ		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถบริหารจัดการทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.1.1 ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อจำกัด และศักยภาพของตนเองและผู้อื่น สามารถเข้าใจบทบาทหน้าที่	- แบ่งกลุ่มตามจำนวนที่เหมาะสมประมาณ 10-15 คน/กลุ่ม - ชี้แนะขั้นตอนการทำงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ - มอบหมายให้ผู้เรียนกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มให้ชัดเจน - กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำปฏิทินการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน	- ตรวจสอบใบรายชื่อกลุ่ม - ประเมินจากการสรุปขั้นตอนการทำงานของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม - ตรวจสอบใบรายชื่อกลุ่มที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ - ตรวจสอบใบตารางเวลาที่กำหนดการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของผู้เรียน
4.2 มีทักษะความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 4.2.1 ผู้เรียนสามารถกล้าตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์	มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มรายงานหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขในการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมาย	ประเมินจากผลจากการรายงานหน้าชั้นเรียน
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลหรือหลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็นและสื่อความหมายข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยให้รู้สึกสำนึกระหว่างนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทินของเพื่อนร่วมชั้นเรียน	ประเมินจากการผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย และประเมินจากข้อคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีสอน/สื่อการสอนที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำรายละเอียดของรายวิชา(มคอ.3)/ ความหมาย ลักษณะและประเภทของภูมิปัญญา	2	- ชี้แนะและกำหนดการส่งงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ให้นิสิตคัดลอกหรือเลียนแบบผลงานของบุคคลอื่น - ชี้แนะระบบการเข้าสู่เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย - ชี้แนะการตรวจสอบผลงานของนิสิต - ชี้แนะการนำเสนอข้อมูลของชุมชนที่ถูกต้อง - ชี้แจงให้นิสิตเข้าเรียนตรงเวลาและกำหนดการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ชัดเจนและตรงเวลา - ให้ผู้สอนปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้มีมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือบุคคลอื่นและสังคม โดยยกตัวอย่างประสบการณ์ของตนเองและให้นิสิตทำกิจกรรมตามที่กำหนดในชั้นเรียน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
2	ภูมิปัญญาและความสัมพันธ์กับความเชื่อ	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถามตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/ แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

			- มอบหมายงานให้บุคลากรที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านนี้ รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้เชิงลึกในหัวข้อที่ต้องการพัฒนา - เผยแพร่ความคิดเห็น แนวคิด หรือวิธีการทำงานที่ดี ให้กับบุคลากรที่สนใจ - จัดอบรม หลักสูตร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการพัฒนา - สนับสนุนงบประมาณ ให้กับบุคลากรที่ต้องการดำเนินการตามที่ต้องการ - จัดทำเอกสาร รายงาน หรือวารสาร ที่อธิบายรายละเอียด วิธีการ และผลลัพธ์ของการพัฒนา
3	ภูมิปัญญาและความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอภารกิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถาม ตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้บุคลากรที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านนี้ รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้เชิงลึกในหัวข้อที่ต้องการพัฒนา - เผยแพร่ความคิดเห็น แนวคิด หรือวิธีการทำงานที่ดี ให้กับบุคลากรที่สนใจ - จัดอบรม หลักสูตร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการพัฒนา อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
4	ภูมิปัญญาและความสัมพันธ์กับประเพณี อีสาน	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอภารกิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถาม ตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้บุคลากรที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านนี้ รวมถึงบุคลากรที่มีความรู้เชิงลึกในหัวข้อที่ต้องการพัฒนา - เผยแพร่ความคิดเห็น แนวคิด หรือวิธีการทำงานที่ดี ให้กับบุคลากรที่สนใจ - จัดอบรม หลักสูตร หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการพัฒนา อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

			เหมาสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	
5	ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน : กายภาพ	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถามตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
6	ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน : ชีวภาพ	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถามตามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

	ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน : ชีวภาพ (ต่อ)	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - บรรยายและยกตัวอย่าง ตั้งคำถาม ถามตอบ อภิปราย - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
7	สิ่งแวดล้อมในชุมชน	2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
8		2	- บรรยายและยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีการบูรณาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 และอื่นๆ - มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ กิจกรรมที่บูรณาการดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ - มอบหมายให้ทำใบงาน/กิจกรรม/แบบฝึกหัดภายในหรือภายนอกชั้นเรียน - มอบหมายงานให้นิสิตค้นคว้า รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและหลากหลาย จากนั้นทำการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
9	สอบกลางภาค	2	ข้อสอบ	
10	การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เพ็บในภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน : อาหาร	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนอ งานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่ม เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำกลุ่ม เรียน

11	การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พบร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน : ยารักษาโรค	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
12	การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พบร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน : เครื่องนุ่งห่ม	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
13	การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พบร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน : ที่อยู่อาศัย	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
14	การปรับใช้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พบร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน : สิ่งแวดล้อม	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
15	แผนการพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญา	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
16	แผนการพัฒนานวัตกรรมจากภูมิปัญญา	2	- มอบหมายให้ผู้เรียนนำเสนองานหน้าชั้นเรียนแบบกลุ่มเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ตามลำดับในปฏิทิน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
17	สอบปลายภาค	2	ข้อสอบ	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

2. 1 การวัดผล

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.2 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 1.3 มีจริยธรรม สำนึกราชานุภาพและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	- สังเกตงานที่ได้รับมอบหมายจากการตรวจและให้คะแนนตามเกณฑ์ - สังเกตการเข้าเรียนตรงเวลาและส่งงานที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนและตรงเวลา - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกิจกรรมสาธารณะหรือบำเพ็ญประโยชน์โดยผู้เรียนส่งภาพถ่ายหรือคำบรรยายในการเข้าร่วมกิจกรรม	1-16	10
2	2.2 มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2.4 มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.7 มีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่น - ประเมินกิจกรรมที่นำเสนอด้วยพิจารณาจากแนวคิด แผนงาน ขั้นตอน	9 17	25 25

กิจกรรม	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัดสาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
		กระบวนการ หรือชั้นงานที่จะนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต		
3	3.1 ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์อย่างมีระบบและคิดอย่างเป็นองค์รวม	- ประเมินผลจากการนำเสนอ โดยเน้นการค้นคว้า รวบรวมข้อมูล เปรียบเทียบวิเคราะห์	1-15	20
4	4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถบริหารจัดการทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4.2 มีทักษะความร่วมมือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	- ประเมินจากผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ/หรือการประเมินตนเองและเพื่อนในกลุ่ม	16	20

2.2 การประเมินผล

ช่วงเกรด	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน

เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 0045003 ภูมิปัญญาเพื่อคุณภาพชีวิต

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นิสิตจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม

1. รายชื่อเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องหรือ Blog ที่เกี่ยวข้อง

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นิสิตควรศึกษาเพิ่มเติม

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

3. การปรับปรุงการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา